

Sygn. akt IV KK 53/08

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący)

SSN Przemysław Kalinowski

SSN Wiesław Maciak (sprawozdawca)

Protokolant Elżbieta Brejniak

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Małgorzaty Wilkosz-Śliwy

w sprawie **Z. D.**

oskarżonego z art. 231 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 26 czerwca 2008 r.,

kasacji, wniesionej przez prokuratora na niekorzyść oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 27 listopada 2007 r., sygn. akt II Ka [...]

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w J.

z dnia 30 lipca 2007 r., sygn. akt II K [...]

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę Z. D. przekazuje Sądowi
Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

U Z A S A D N I E N I E

Sąd Rejonowy w J. wyrokiem z dnia 30 lipca 2007 r., sygn. akt II K [...] wobec Z. D., oskarżonego o to, że:

„w dniu 8.02.2002 r. w R. woj. [...], będąc Komendantem Komisariatu Policji w R., umyślnie z zamiarem bezpośrednim w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez M. G., działając na szkodę interesu publicznego, przekroczył swoje uprawnienia i nie dopełnił obowiązków w ten sposób, że wydał funkcjonariuszowi Komisariatu Policji w R. K. K. polecenie anulowania prawomocnego mandatu karnego kredytowego nr [...], którym ww. w tym samym dniu nałożył na M.G. grzywnę w wysokości 100 zł, za wykroczenie przeciwko porządkowi w komunikacji, polegające na postoju samochodu marki Daewoo Espero nr rej. [...] w miejscu niedozwolonym, a następnie po odmowie wykonania powyższego polecenia przez K.K. zaniechał przekazania odpowiedniego odcinka ww. mandatu do Komendy Powiatowej Policji w J., w następstwie czego należność z tytułu grzywny nałożonej tym mandatem nie została uwzględniona w rozliczeniu przedstawionym przez tę jednostkę i zaewidencjonowana przez [...] Urząd Wojewódzki w [...], tj. o przestępstwo z art. 231 § 2 k.k.”,

na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k. umorzył postępowanie karne o popełnienie opisanego wyżej czynu, uznając, że społeczna szkodliwość czynu oskarżonego jest znikoma.

W wyniku rozpoznania apelacji wniesionych przez prokuratora na niekorzyść oraz obrońcę oskarżonego, Sąd Okręgowy w P., wyrokiem z dnia 27 listopada 2007 r., sygn. akt II Ka [...], zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w J. w ten sposób, że uniewinnił Z. D. od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 231 § 2 k.k.

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego w P., na niekorzyść oskarżonego, wniósł prokurator Prokuratury Okrękowej w P., który zaskarżając powyższy wyrok w całości, orzeczeniu temu zarzucił:

„ – rażące i mogące mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie przepisów art. 7 k.p.k., 410 k.p.k., 424 § 1 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. polegające na nie rozważeniu całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej oraz fragmentarycznej, jednostronnej analizie i ocenie zgromadzonego materiału dowodowego, w wyniku której Sąd odwoławczy zmienił ustalenia faktyczne Sądu I instancji i przyjął, że oskarżony Z. D. nie wydał w dniu 8.02.2002 r. podwładnemu K.K. bezprawnego polecenia anulowania prawomocnego mandatu karnego nałożonego na M.G. za wykroczenie drogowe, w czasie rozmowy przeprowadzonej bezpośrednio po ukaraniu mandatem M. G. przedstawił oskarżonemu zezwolenie wydane przez burmistrza R. na parkowanie w miejscach niedozwolonych, a także, iż nie doszło do zaniechania przekazania przez oskarżonego ww. mandatu do rozliczenia za pośrednictwem Komendy Powiatowej Policji w J. do [...] Urzędu Wojewódzkiego w [...]”.

W oparciu o przytoczone zarzuty autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w P.

W tym stanie sprawy Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez prokuratora Prokuratury Okrękowej w P. jest zasadna.

W ocenie Sądu Najwyższego, nie ulega bowiem wątpliwości, że orzekając o zmianie wyroku i uniewinnieniu oskarżonego Z.D., Sąd Okręgowy w P. dokonał istotnych zmian w sferze ustaleń faktycznych przyjętych przez Sąd pierwszej instancji.

W takiej zaś sytuacji, powinnością Sądu odwoławczego było wykazanie, czemu zupełnie nie sprostął w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, dlaczego odrzucił dowody powołane w akcie oskarżenia, a następnie w uzasadnieniu Sądu pierwszej instancji, który wprawdzie umorzył postępowanie na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k., jednak uznał winę oskarżonego w zakresie zarzucanego mu czynu.

Obowiązek ten, określony w art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., adresowany przez ustawodawcę do Sądu pierwszej instancji, dotyczy także Sądu odwoławczego właśnie wtedy, gdy zmienia ustalenia faktyczne poczynione w zaskarżonym wyroku (por. wyrok SN, 2006.11.22, V KK 52/06, Lex nr 202273).

W sytuacji kiedy Sąd odwoławczy orzeka w sprawie merytorycznie odmiennie niż Sąd pierwszej instancji, jak to nastąpiło w niniejszej sprawie, rozstrzygnięcie Sądu odwoławczego musi podobnie, jak wymaga się tego od uzasadnienia wyroku Sądu pierwszej instancji (art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.) szczegółowo wskazać, które fakty uznał za udowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał za wiarygodne dowodów przeciwnych. Uzasadnienie orzeczenia wydanego przez Sąd drugiej instancji powinno więc zawierać szczegółowe wskazanie przesłanek tego orzeczenia przez wyczerpujące oraz wszechstronne odniesienie się do wszystkich faktów i okoliczności mających znaczenie w sprawie (por. wyrok SN, 2008.01.16, V KK 97/07, Lex 361671).

Niestety, w ocenie Sądu Najwyższego, zaskarżony wyrok, w którym Sąd odwoławczy zmienił decydujące dla przypisania oskarżonemu winy w zakresie popełnienia czynu z art. 231 § 2 k.k. ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, oparty został na fragmentarycznej i jednostronnej analizie oraz ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Odpowiadając na zarzuty podniesione w apelacji prokuratora, Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku posłużył się argumentami

nie znajdującymi oparcia w materiale dowodowym przedmiotowej sprawy i dokonał selektywnej oceny dowodów, powołując tylko te, które wspierały przyjętą z góry tezę, nie odnosząc się do dowodów prowadzących do odmiennych wniosków.

Świadczy o tym, nie znajdujące oparcia w jakichkolwiek dowodach i pozostające w sprzeczności nawet z wyjaśnieniami oskarżonego (k.419, 521, 540), poczynione przez Sąd odwoławczy ustalenie, iż M.G. opisując oskarżonemu przebieg zdarzenia „jednocześnie przedstawił Komendantowi decyzję Burmistrza R., w której zawarte było zezwolenie na parkowanie samochodu Daewoo Espero nr rej. [...] w miejscach niedozwolonych” (k.4 wyroku SO).

Na tej podstawie Sąd odwoławczy przyjął w zaskarżonym wyroku, w sposób całkowicie dowolny, że oskarżony Z.D. przeprowadził jedynie z K.K. „... rozmowę na temat wydanego mandatu”, zaś ukaranemu M.G. wskazał, „... że jeżeli ten mandat przyjął, będzie konieczność uiszczenia”, zupełnie nie odnosząc się do faktu, że M.G. mandat ten uiszczył dopiero po upływie prawie półtora roku.

Jeśli się przy tym zważy, że Sąd Okręgowy nie dając wiary zeznaniom świadka K.K., uzasadnił to jedynie upływem czasu, nie wspierając przyjętego w tym względzie stanowiska żadnym innym rzeczowym argumentem, a ponadto w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nawet jednym zdaniem nie odniósł się do zeznań trzeciego uczestnika rozmowy przeprowadzonej w gabinecie Z.D., świadka M.G., który kilkakrotnie zmieniał treść złożonych zeznań i było wobec niego z tego tytułu prowadzone postępowanie prokuratorskie, to w całej rozciągłości zgodzić się należy z podniesionym w kasacji zarzutem rażącego i mającego istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenia art. 7 k.p.k., 410, 424 § 1 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k.

Przy ponownym rozpoznaniu przedmiotowej sprawy w postępowaniu odwoławczym, należy w sposób wnikliwy i kompleksowy dokonać oceny całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w tej sprawie, ze szczególnym zwróceniem uwagi na zeznania bezpośrednich uczestników omawianego zdarzenia – świadków K.K. i M.G. oraz dokumentację dotyczącą wystawionego mandatu, a ocena ta winna być przeprowadzona zgodnie z zasadami określonymi w art. 7 k.p.k.

Z przytoczonych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.